



Išrašas

VILNIAUS UNIVERSITETO
FILOSOFIJOS FAKULTETO TARYBOS POSĖDŽIO
PROTOKOLAS

2023 m. kovo 9 d. Nr. 250000-TP-3
Vilnius

Posėdis įvyko 2023 m. kovo 09 d. Posėdis vyko elektroniniu būdu.
Posėdžio pirmininkė – doc. dr. Sigita Girdzijauskienė.
Posėdžio sekretorė – Albina Misiūnaitė.

Dalyvavo: doc. dr. Sigita Girdzijauskienė, prof. dr. Arūnas Poviliūnas, asist. dr. Jolanta Aleknevičienė, prof. dr. (HP) Audrius Beinorius, doc. dr. Algimantas Čepas, prof. dr. Jonas Dagys, prof. dr. (HP) Lilija Duoblienė, prof. habil. dr. Danutė Gailienė, doc. dr. Antanas Kairys, prof. dr. Evaldas Kazlauskas, prof. dr. Paulius Skruibis, doc. dr. Irena Stonkuvienė, prof. dr. (HP) Marius Povilas Šaulauskas, prof. dr. (HP) Rita Šerpytytė, doc. dr. Deimantas Valančiūnas, prof. dr. Laimutė Žalimienė, doc. dr. Rūta Žiliukaitė, stud. Dovilė Mikniūtė, stud. Martyna Vilutytė, dokt. Gediminas Šataitis.

Kvorumas priimti sprendimus buvo, nes posėdyje dalyvavo 20 narių iš 21.

SVARSTYTA. VU Filosofijos fakulteto mokslo darbų teikimas mokslininkų skatinimo už reikšmingus mokslo pasiekimus 2022 metais atrankos konkursui.

1. Geriausia mokslininkų publikacija humanitarinių mokslų srityje
Siūloma prof. dr. Nerijaus Mileriaus monografija

Milerius, N., Narušytė, A., Davoliūtė, V., & Brašiškis, L. (2022). *Everyday representations of war in late modernity (Identities and Modernities in Europe)*. Cham: Palgrave Macmillan. doi:10.1007/978-3-031-07135-5 [M.kr.: S 005, H 003, H 001] [Indėlis: 0,250]

Ši kolektyvinė monografija – prof. dr. Nerijaus Mileriaus vadovauto projekto „Kasdienybė ir karo traumos reprezentacija vėlyvojoje modernybėje“ vienas iš rezultatų. Projektas vykdytas kaip LMT programos „Modernybė Lietuvoje“ dalis, o monografija paskelbta kaip Palgrave Macmillan leidyklos kuruojamos serijos *Identities and Modernities in Europe* dalis.

Keturi kolektyvinės monografijos autoriai įkaskdienintus karo pėdsakus tyrė iš savitų, bet koherentišką visumą sudariusių perspektyvų. Prof. Milerius parašė du skyrius – „The Erasure of War Crimes and their Visualisation in Post-Soviet Eastern European Cinema“ (pp. 149-186) ir „From Sites of Atrocities to Films of Death and Vice Versa“ (pp. 239-280). Skyriuje „The Erasure of War Crimes and their Visualisation in Post-Soviet Eastern European Cinema“ prof. Milerius permąsto naujausias Holokausto tragedijos kinematografinės reprezentacijas, sieja jas su post-teatro paradigma bei kitais šiuolaikinio meno reiškiniais. Greta kitų šalių kinematografinių pavyzdžių šiame kolektyvinės monografijos skyriuje nagrinėti ir su Holokausto tema susiję Lietuvos kino kūriniai. Skyriuje „From Sites of Atrocities to Films of Death and Vice Versa“ prof. Milerius nagrinėjo šių dienų visuomenėje itin išplitusį vadinamojo „juodojo arba mirties“ turizmo fenomeną bei jo sąsajas su kino kūriniais.

Skyriuje didžiausias dėmesys skiriamas Ukrainos režisieriaus Sergejaus Loznicos dokumentiniams darbams bei HBO TV serialui „Černobyliis“. Būtent Černobylio atominės elektrinės, kaip Šaltojo karo laikų pėdsako, atvejis leido mokslininkui susieti Antrojo pasaulinio karo traumos tematiką su 2022-ų metų vasarį prasidėjusia Rusijos invazija į Ukrainą ir nuolatiniu branduoliniu karo šantažu. Prof. dr. Violeta Davoliūtė, „Cold War Cinema and the Traumatic Turn in Europe“ bei „The Holocaust and Screen memories of the Soviet and Post-Soviet Cinema“ poskyriuose parodė karo traumos paradigmos skirtumus Vakarų ir Rytų Europoje, taip pat peržvelgė karo traumų kinematografines reprezentacijas Rytų Europoje po sovietinės imperijos žlugimo. Agnė Narušytė skyriuose „The Conflict of Photographic and Cinematographic Representations of War in Soviet Lithuania“ ir „The Architecture of Lingering War in Everyday Life Photography and the Double Time of Military Apparatus“ tyrė karo pėdsakus Šaltojo karo kasdienybėje, architektūroje ir fotografijoje. Dr. Lukas Brašiškis skyriuose „In Between Hauntology and Representations: Spectres of War in Sergei Loznitsa’s *Reflections* and Deimantas Narkevičius’ *Legends Coming True*“ bei „Vision Machine and Modern Warfare: Visualising Invisible Powers of Images in Harun Farocki and Hito Steyer’s Films“ mąstė, kaip keitėsi karo vaizdavimo vizualinė kalba ir konceptualinė prieiga XX a. pabaigos ir XX a. pradžios kine bei videomeno praktikose.

Keturių autorių atlikti tyrimai leido pažvelgti į karą, kaip į niekad nesibaigiantį ir kasdienybėje latentinėmis formomis egzistuojantį būvį. Nors monografijos didžioji dalis parašyta iki 2022 m. karo Ukrainoje, tačiau monografijos įvade bei kai kurių jos autorių (Narušytės, Mileriaus) skyriuose parodyta, kad Rusijos agresija Ukrainoje remiasi ne naujų ideologinių formų kūrimu, bet Šaltojo karo laikotarpio ideologemų atgaivinimu ir intensifikacija.

Parašyta filosofijos, menotyros, kultūros istorijos mokslininkų, monografija gali būti vertinga ne vien šių sričių specialistams, bet ir plačiajai visuomenei.

NUTARTA. Vilniaus universiteto Filosofijos fakulteto mokslininkų skatinimo už reikšmingus mokslo pasiekimus 2022 metais atrankos konkursui (*remiantis 2014 m. sausio 9 d. Rektoriaus įsakymu Nr. 12 patvirtinta Vilniaus universiteto mokslininkų skatinimo už reikšmingus mokslo pasiekimus tvarkos aprašu*) teikti monografiją ***Everyday representations of war in late modernity (Identities and Modernities in Europe)***. Milerius, N., Narušytė, A., Davoliūtė, V., & Brašiškis, L. (2022). Cham: Palgrave Macmillan. doi:10.1007/978-3-031-07135-5 [M.kr.: S 005, H 003, H 001] [Indėlis: 0,250]

Filosofijos fakulteto
Tarybos pirmininkė

doc. dr. Sigita Girdzijauskienė

Filosofijos fakulteto
Tarybos sekretorė

Albina Misiūnaitė

Išrašas tikras
Studijų koordinatore
A. Misiūnaitė
Albina Misiūnaitė
2023-03-09